

**МАРКУВАННЯ БОЄПРИПАСІВ
РЕКОМЕНДОВАНЕ
КРАЇНАМИ-ЧЛЕНАМИ НАТО**

Цей буклет ознайомлює та дає загальне поняття про **рекомендоване** маркування й кольорове кодування, які використовуються збройними силами країн-членів НАТО для ідентифікації призначення, дії та потенційних чинників небезпеки боєприпасів.

Термін "маркування" використовується для позначення:

- загальних основних кольорів боєприпасів;
- кольорів якими нанесені символи призначення та чинників небезпеки боєприпасів;
- символів, які ідентифікують боєприпаси та вказують на їхні особливі характеристики.

Вираз "**рекомендоване маркування**" означає, що такий метод маркування погоджений країнами-членами НАТО в **стандарті AOP-2 (IDENTIFICATION OF AMMUNITION/ ІДЕНТИФІКАЦІЯ БОЄПРИПАСІВ)** як такий, якому надається перевага. Але у зв'язку з наявністю старих запасів боєприпасів на яких нанесено маркування, яке використовувалося як національне до прийняття стандарту AOP-2, на даний час окремі держави продовжують їх експлуатацію без нанесення нового маркування. Такі відхилення в маркуванні описано в розділі II стандарту AOP-2 (Непреференційне маркування). В той же час держави-члени НАТО підтверджують намір повністю перейти до використання рекомендованого маркування в майбутньому.

З огляду на курс України на здобуття повноцінного членства в НАТО та політики Міністерства оборони України в сфері виробництва боєприпасів, планується, що усі боєприпаси, які виробляються в Україні, повинні будуть відповідати вимогам рекомендованого маркування НАТО.

**I. ВИКОРИСТАННЯ
КОЛЬОРІВ, СИМВОЛІВ І
ЗНАКІВ**

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА МАРКУВАННЯ

❖ Літери та цифри

- ❖ Для позначення характеристик потрібно використовувати лише ДРУКОВАНІ літери та арабські цифри. Для позначення одиниць вимірювання або лише маси виробу застосовуються офіційні абрєвіатури, що використовуються в НАТО (наприклад, «mm» для міліметра, «lb» для фунта, «g» для грама, «gr» для грана тощо).
- ❖ **Розмір символів** має забезпечувати належну чіткість: у межах, встановлених розмірами та конфігурацією боєприпасів або їхніх упаковок.

❖ Використання скорочень

Скорочення можна використовувати у ситуаціях, коли простір для нанесення позначення надто обмежений.

❖ Типи маркування

Існує два типи маркування:

- ❖ **Постійне маркування** (холодне штампування, гаряче штампування, гравірування, травлення тощо), зазвичай, вказує на характеристики процесу, що застосовується під час виробництва порожніх компонентів. Воно містить незмінну інформацію, яка необхідна для експлуатації та ведення обліку. На боєприпасах невеликого розміру наявність такого маркування може вимагатися користувачем.
- ❖ Інші типи **непостійного маркування**, що наносяться різними методами для забезпечення повної ідентифікації боєприпасів, наприклад нанесення фарби через трафарет, друкування, застосування етикеток.

❖ Колір маркування

Кольори для ідентифікації призначення та типу спорядження боєприпасів мають відповідати еталонному

кольору НАТО* і мати значення відповідно до положень публікації AOP-2.

❖ Колір символів

Кольори, що використовуються для нанесення символів, не обов'язково мають відповідати вимогам викладеним у таблиці 1.

❖ Основне ідентифікаційне маркування

Основне ідентифікаційне маркування боєприпасів повинно відповідати мінімальним вимогам, які наведені у відповідному розділі.

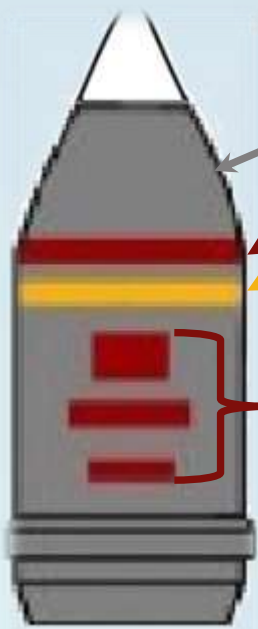
* Кольори та їх значення наведено в таблиці 1. Деякими країнами застосовуються національні еквіваленти кольорів (інформація щодо національних еквівалентів наведена в публікації AOP-2)

Таблиця 1

Кольори, які використовуються в маркуванні боєприпасів калібру 20 мм і вище

Колір	Назва кольору	Пояснення
	Жовтий	Ідентифікує фугасні боєприпаси або вказує на наявність вибухової речовини.
	Коричневий	Ідентифікує вироби чи компоненти з малопотужною вибуховою речовиною або вказує на наявність малопотужної вибухової речовини.
	Сірий	Ідентифікує боєприпаси, що містять отруйну речовину, яка тимчасово виводить живу силу з ладу, отруйну речовину для боротьби з масовими заворушеннями або токсичну отруйну речовину.
	Фіолетовий	Ідентифікує заряд отруйної речовини, яка тимчасово виводить живу силу з ладу.
	Темно-червоний	Ідентифікує заряд отруйної речовини для боротьби з масовими заворушеннями.
	Темно-зелений	Ідентифікує заряд токсичної отруйної речовини.
	Чорний	Ідентифікує бронебійні боєприпаси або вказує на здатність боєприпасів пробивати броню.
	Сріблястий	Ідентифікує боєприпаси протидії (наприклад, відбивання радіолокаційних сигналів, агітаційні снаряди тощо).
	Світло-зелений	Ідентифікує боєприпаси для нелетальної зброї, або димові боєприпаси маскувального чи маркувального призначення.
	Світло-червоний	Ідентифікує запалювальні боєприпаси або вказує на наявність легкозаймистих матеріалів (рідин, гелів, твердих речовин), призначених для ураження вогнем.
	Білий	Ідентифікує освітлювальні боєприпаси чи боєприпаси, що виробляють кольорове світло.
	Світло-синій	Ідентифікує учбово-тренувальні боєприпаси, що використовуються замість бойового еквівалента.
	Бронзовий	Ідентифікує учбові (повністю інертні, тобто такі, що НЕ містять жодних вибухових речовин або інших енергетичних матеріалів) боєприпаси

❖ Пояснення до кольорового маркування

основний колір корпусу

смуга ідентифікації призначення

смуга ідентифікації можливих чинників небезпеки

трафаретне маркування

Якщо з технічних або інших причин (наприклад, відбиття сонячних променів, камуфляж, тощо) загальний колір не може відповідати встановленому варіанту, призначення та можливі чинники небезпеки боєприпасів позначаються смугою, цифрами або дисками відповідного кольору

- ❖ Перелічені нижче кольори, у разі їхнього застосування на боєприпасах, не мають відношення до кольорового кодування:
 - Кольори, спеціально нанесені для ідентифікації кольору диму.
 - Нефарбовані боєприпаси або боєприпаси природного кольору.
 - Сірий, чорний, зелений або білий, червоний, оранжевий на підводних боєприпасах.
 - Чорний або білий кольори, що використовуються для нанесення написів, нумерації чи спеціального маркування.
 - Сірий або білий на керованих ракетах, пристроях скидання, некерованих ракетах і бомбах.
 - Оливково-сірий/армійський-зелений/камуфляжний, нанесені будь-яким способом.
- ❖ Камуфляжне забарвлення (оливково-сірий) забороняється використовувати як загальний колір корпусів хімічних боєприпасів
- ❖ Бронзовий колір: додаткове маркування може бути нанесене за допомогою трафарету, штампуванням або гравіюванням відповідно до національних вимог (INERT, DRILL, EXC тощо) із використанням кольорів, які не суперечать вимогам стандарту АОР-2

❖ Мінімальне маркування

Відповідно до домовленостей досягнутими країнами-членами НАТО, на боеприпасах (та на упаковці), що виготовляються цими країнами (або виготовляються для цих країн), повинно бути нанесено, як мінімум маркування, як зазначено в таблиці 2

Таблиця 2

Мінімальне маркування,
яке має бути нанесено на боеприпаси

№	Тип боеприпасів	Калібр або маса	Позначення моделі		Позначення партії		Основний вибуховий заряд(-и)	примітки
			Повністю укомплектований боеприпас	Окремий елемент	Повністю укомплектований боеприпас	Окремий елемент		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
1.	Унітарні боеприпаси, боеприпаси роздільного гільзового заряджання, мінометні боеприпаси (повністю укомплектовані боеприпаси)	T	T	-	T	-	T і П (1)	Наноситься на снаряд або гільзу чи на снаряд і на гільзу, відповідно до національних норм.
2.	Окремі снаряди (до гармат, гаубиць чи мінометів)						T і П (1)	Відноситься до одиниці постачання

Продовження таблиці 2

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
3.	Окремі порохові заряди (у гільзах), холості заряди (до гармат, гаубиць чи мінометів)	Т або П	-	Т	-	Т	-	<p>1. Належить до предметів у тому вигляді, в якому вони були випущені, холості заряди повинні включати слово BLANK (ХОЛОСТИЙ) національною мовою.</p> <p>2. Номери зарядів повинні бути позначені на кожному картузі, якщо застосовується.</p>
4.	Підривачі	-	-	Т або П	-	Т або П	-	
5.	Капсулі боєприпасів до гармат, гаубиць чи мінометів	-	-	П	-	П	-	
6.	Безгільзові металеві заряди (картузі) для гармат і гаубиць	Т	-	Т	-	Т	-	Кількість зарядів має вказуватися на кожному картузі, якщо це можливо.

Продовження таблиці 2

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
7.	Авіабомби	Т	-	Т	-	Т	Т і П (1)	
8.	Керовані/некеровані ракети з боєголовкою	Т	Т	-	Т		-	Калібр, якщо застосовується.
9.	Боєголовки керованих/некерованих ракет	Т	-	Т	-	Т	Т	Калібр, якщо застосовується.
10.	Двигуни керованих/некерованих ракет	Т	-	Т		Т	-	Калібр, якщо застосовується.
11.	Інші боєприпаси	Т або П	Т	-	Т	-	-	

Пояснення

П = постійне маркування.

Т = трафаретне маркування.

(1) = боєприпаси калібром 20–60 мм СЛІД маркувати (вибухова речовина розривного заряду/офіційне позначення), боєприпаси калібром 60 мм і вище МАЮТЬ БУТИ промарковані (вибухова речовина розривного заряду/офіційне позначення) через кожні 90 градусів повороту корпусу.

ДОДАТКОВЕ МАРКУВАННЯ

Додаткове маркування характеру, типу та призначення боєприпасів, яке може бути необхідне в певних ситуаціях:

- Боєприпаси, що містять протитанкові міни для суцільного дистанційного мінування, мають позначатися жовтою кільцевою смугою фігур трикутної форми, розділених пробілами однакового розміру на додаток до основних ідентифікаційних букв ЖОВТОГО кольору.
- Фугасні авіабомби позначаються однією жовтою смугою на додаток до жовтого маркування. Друга жовта смужка, позначена словами **THERMALLY PROTECTED** («ТЕПЛОВИЙ ЗАХИСТ»), застосовується для позначення того, що для забезпечення теплового захисту в разі виникнення пожежі на борту було нанесене спеціальне покриття.
- Боєприпаси, що містять гранати для ураження техніки/живої сили, мають позначатися жовтою кільцевою смугою з фігур ромбоподібної форми, розділених пробілами однакового розміру на додаток до основних ідентифікаційних букв ЖОВТОГО кольору.
- Боєприпаси заряджені стрілоподібними вражаючими елементами мають маркуватися білою кільцевою смугою ромбоподібних фігур з однаковим інтервалом . Основні ідентифікаційні літери наносяться фарбою БІЛОГО кольору. Усі боєприпаси, що містять вибухові речовини, призначені для розриву снаряда, маркуються жовтою смугою на снаряді.

МАРКУВАННЯ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

❖ Символи ефектів кольору

Ефекти кольору, які забезпечуються боєприпасами, що не відносяться до класу постачання НАТО 1370*, позначаються спеціальними символами. Колір символів має приблизно відповідати **ефекту кольору, що виробляється боєприпасом**. Цей колір **не повинен мати іншого значення (!)** для кодування. Символи, які використовуються для позначення ефектів кольору:

❖ **С.** Кольоровий символ «С», повторений щонайменше тричі, вказує на кольоровий ефект. Він використовується на всіх боєприпасах, які забезпечують кольорові ефекти (окрім сигнальних ракет), незалежно від основної їхньої функції.

❖ **Зірка.** Сигнальні боєприпаси, що викидають сигнальну зірку або зірки, мають бути позначені відповідним символом зірки відповідного кольору. Якщо використовується загальний білий колір корпусу, символ зірки для сигнальних боєприпасів із білою сигнальною зіркою може бути нанесений чорним кольором. Цифра** того самого кольору біля зірки вказує на кількість зірок.

❖ **IR.** Рекомендується маркувати освітлювальні боєприпаси з інфрачервоним (INFRARED) наповнювачем позначкою «**IR**» на їхній оболонці.

* Класифікацію предметів постачання НАТО дивись у Національному класифікаторі України "Єдиний класифікатор предметів постачання" ДК 020:2016

** Аббревіатура «MULTI», розміщена поруч із символом зірки, вказує на те, що кількість зірок перевищує 1, коли точна кількість випущених зірок не має значення.

❖ Символ парашута

Наявність парашута може позначатися символом у формі парашута. Колір символу може відповідати кольоровому ефекту, що створюється боєприпасом.

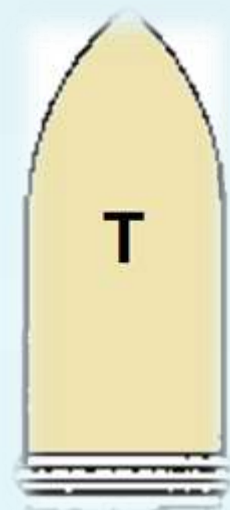
❖ Символ обмеження температурних умов

Температурні рамки (обмеження) використання та зберігання боєприпасів вказуються наступними позначками:

- ❖ **обмеження використання** — в колі;
- ❖ **обмеження зберігання** — в квадраті;
- ❖ **температура позначається** числом, після якого стоїть літера С (за Цельсієм), або К (за Кельвіном), або F (за Фаренгейтом);
- ❖ колір позначок такий же як і колір позначок маркування основного призначення

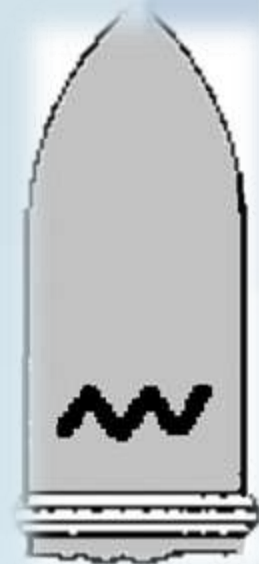
❖ Позначення трасувальних боєприпасів

Для позначення присутності трасувального елемента використовується символ «Т», що наноситься в одному або кількох місцях на боєприпасах. Крім того, в номенклатурі може використовуватися символ «Т» після дефісу, наприклад: CARTRIDGE, 105 mm, HEAT-T.

❖ Символ відбивання радіолокаційних сигналів

Символ для позначення боєприпасів із функцією відбивання радіолокаційних сигналів (постановників хибних радіолокаційних цілей) у вигляді **зигзагоподібної лінії** наноситься в одному місці або в двох діаметрально протилежних точках. Цей символ повинен бути сріблястого/алюмінієвого кольору, а якщо загальне забарвлення виробу сріблясте/алюмінієве – чорного.

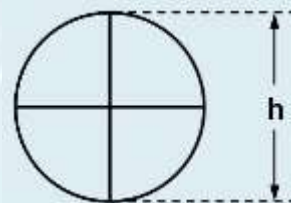
❖ Символ зони маси

Якщо вимагається нанесення символу зони маси, вона позначається одним або кількома **суцільними квадратами** кольору основного ідентифікаційного маркування.

❖ Маркувальний знак НАТО

Маркувальний знак НАТО має вигляд хреста в колі. Він означає, що окремі боєприпаси, а також боєприпаси в упаковках із цим знаком виготовляються за правилами, що відповідають Угоді про стандартизацію НАТО.

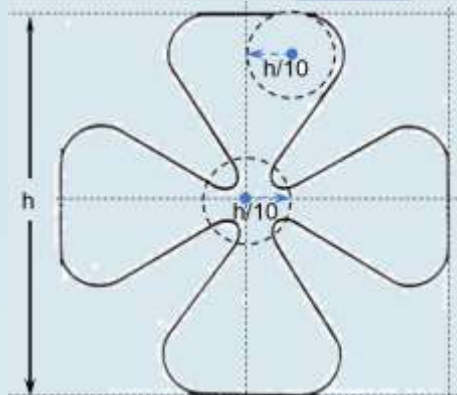
- ❖ **Розміщення маркувального знаку НАТО.** Правила, що регулюють розміщення маркувального знаку НАТО, не висвітлюються в стандарті АОР-2, проте вони зазначаються в кожній угоді про боєприпаси, яка передбачає його обов'язкове використання.
- ❖ **Розмір (h)** маркувального знаку НАТО не має бути меншим за висоту найбільшого друкованого чи штампованого символу, який використовується для нанесення звичайного ідентифікаційного маркування (тип та/або калібр), і водночас не має перевищувати

подвійну висоту такого символу.

- ❖ **Колір*** маркувального знаку НАТО має співпадати з кольором ідентифікаційного маркування (тип та/або калібр).

- ❖ **Символ взаємозамінності НАТО.**

Цей символ означає, що боєприпаси, на які він нанесений, визнані такими, що за своїми розмірами, характеристиками та експлуатаційною придатністю відповідають зразку, затвердженому Угодою про стандартизацію НАТО (STANAG).

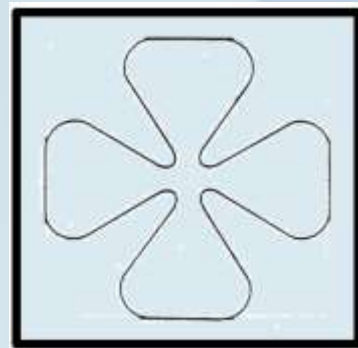
Він наноситься лише відповідно до чітко визначеної статті Угоди про стандартизацію НАТО щодо використання відповідних боєприпасів або підривних зарядів

Відповідно, боєприпаси позначені цим символом є взаємозамінними з боєприпасами аналогічного призначення, типу та калібру, на яких є такий символ, на всьому озброєнні, для якого такі боєприпаси зазвичай використовуються.

- ❖ **Розмір «h»** символу не має бути меншим за висоту найбільшого друкованого символу, що використовується для нанесення звичайного ідентифікаційного маркування (тип та/або калібр), і водночас не має перевищувати подвійну висоту такого символу.
- ❖ **Колір*** символу має співпадати з кольором ідентифікаційного маркування (тип та/або калібр), якщо таке маркування має якийсь колір.

* під час вибору методу нанесення маркувального знаку НАТО/ символу взаємозамінності НАТО потрібно враховувати можливу необхідність його видалення чи знищення в ситуаціях, коли боєприпаси або вибухові речовини (підривні заряди) перестають відповідати умовам, передбаченим наявністю такого знаку/символу.

❖ **Символ у квадраті** нанесений на упаковку, означає, що боєприпаси та приладдя до них є взаємозамінними на всьому озброєнні, для якого вони зазвичай використовуються.

❖ **Для вибухових речовин (підричних зарядів)** цей символ означає, що вони визнані такими, що відповідають Угоді про стандартизацію НАТО. Відповідно, такі вибухові речовини (підричні заряди) можуть бути взаємозамінним із будь-якими вибуховими речовинами (підричними зарядами) із аналогічною функцією, які мають такий самий символ, коли вони використовуються в детонаційному ланцюзі, що складається з елементів, які також мають цей символ.

❖ **Якщо боєприпаси ніколи не кладуться в упаковку,** але повинні бути позначені символом взаємозамінності, символ наноситься безпосередньо на боєприпаси.

**II. МАРКУВАННЯ
БОЄПРИПАСІВ КАЛІБРОМ
МЕНШЕ 20 ММ**

❖ Загальна інформація

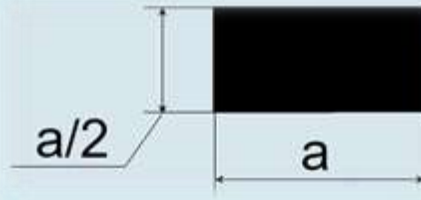
У даному розділі описано та проілюстровано маркування боєприпасів калібром менше 20 мм.

❖ Основні та комбіновані символи, що позначають тип куль

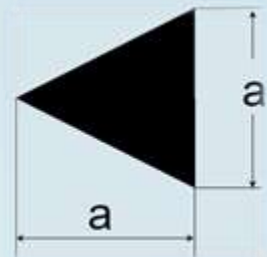
❖ Основні символи

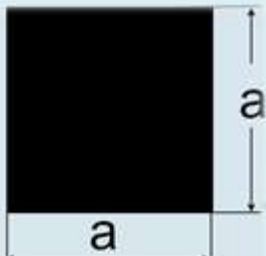
ЗАГАЛЬНОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ
(BALL)

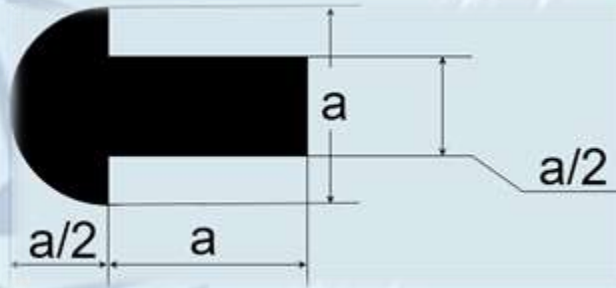
ТРАСУЮЧИ
(TRACER)

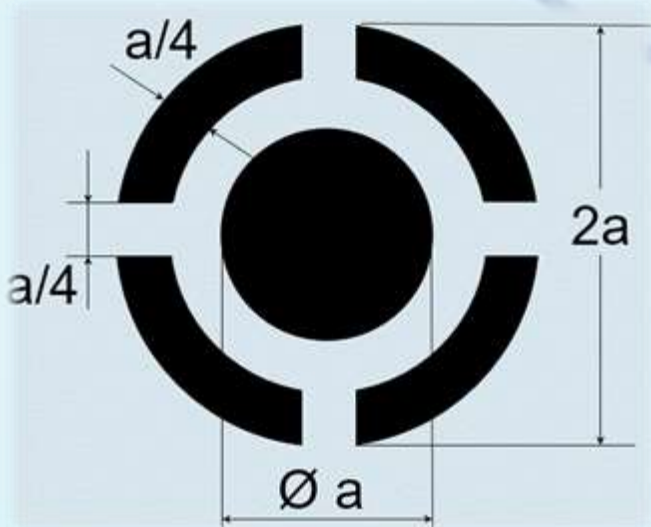
БРОНЕБІЙНИ
(ARMOUR PIERCING)

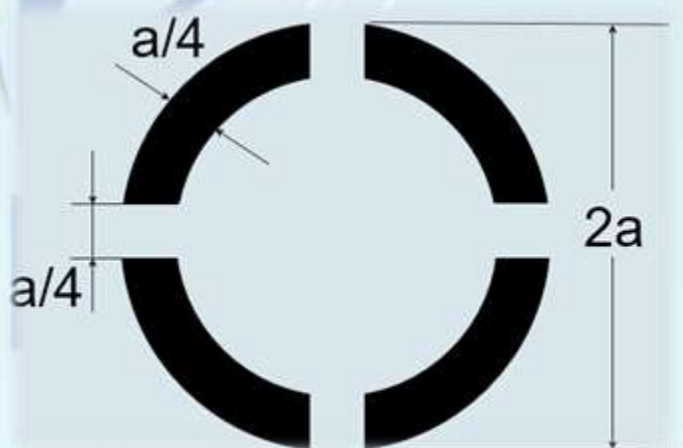
ЗАПАЛЮВАЛЬНИ
(INCENDIARY)

ПРИСТРІЛЮВАЛЬНИ
(OBSERVING)

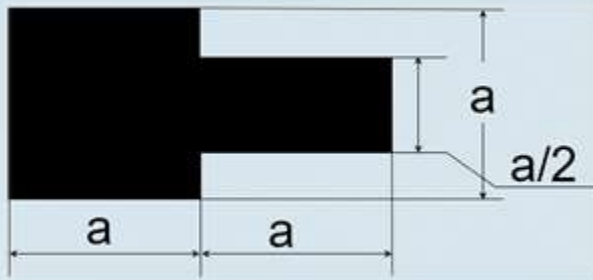

ПАТРОН З НЕМЕТАЛЕВОЮ КУЛЕЮ
МАЛОЇ ДИСТАНЦІЇ
(CARTRIDGE. NON METALLIC BULLET,
SHORT RANGE)

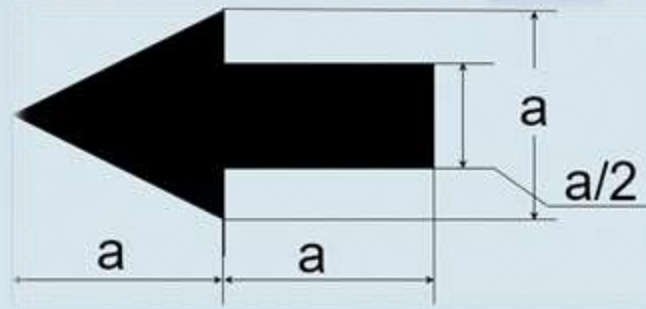

ХОЛОСТИ
(BLANK)

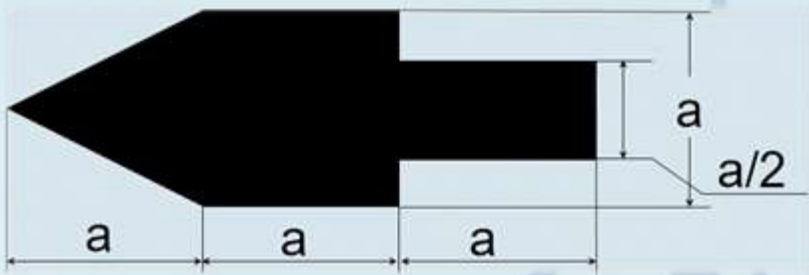
❖ **Комбіновані символи**

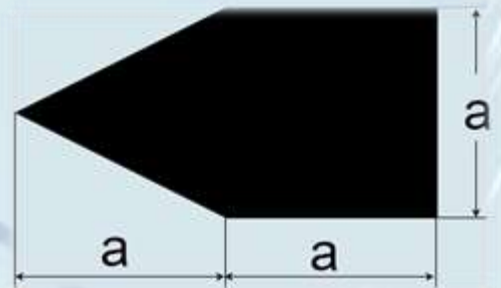
ТРАСУВАЛЬНО-ЗАПАЛЮВАЛЬНИ
(INCENDIARY TRACER)

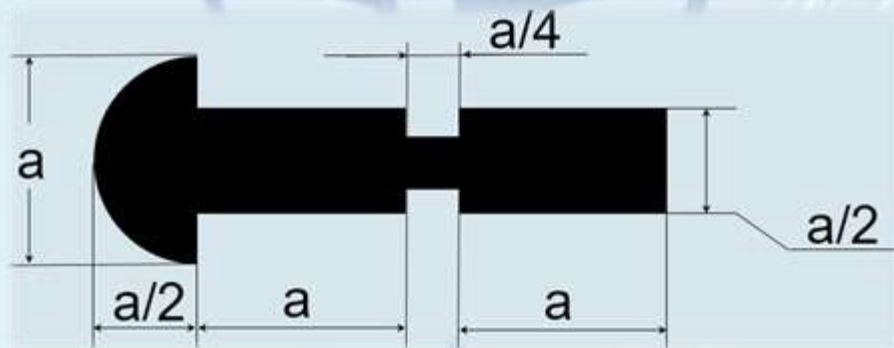
БРОНЕБІЙНО-ТРААСУЮЧИ
(ARMOUR PIERCING TRACER)

БРОНЕБІЙНО-ЗАПАЛЮВАЛЬНО-
ТРАСУЮЧИ
(ARMOUR PIERCING INCENDIARY
TRACER)

БРОНЕБІЙНО-ЗАПАЛЮВАЛЬНИ
(ARMOUR PIERCING
INCENDIARY)

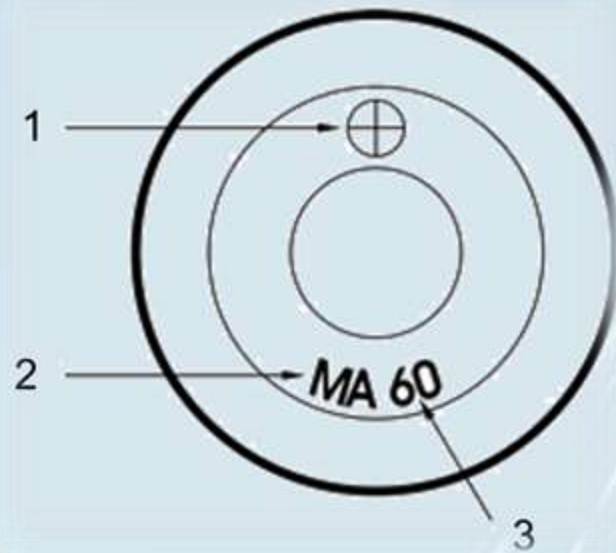

ПРИСТРІЛЮВАЛЬНИ ТРАСУЮЧИ
(OBSERVING TRACER)

❖ Мінімальне маркування основи гільзи

На основу* гільзи наноситься таке мінімальне маркування:

1. Маркувальний знак НАТО (якщо застосовується)
2. Ініціали виробника або ідентифікаційні літери, що дають змогу його розпізнати.
3. Останні дві цифри року виробництва повністю укомплектованого боєприпасу

❖ Маркування куль**

Кінчик кожної кулі забарвлюється відповідно до її призначення (таблиця 3). Кольорове кодування наноситься щонайменше в зоні завширшки 6 мм від кінчика кулі, але воно в жодному разі не має наноситися на її ведучу частину. Декілька функцій кулі маркуються комбінацією відповідних кольорів.

* Наведене креслення є лише прикладом і не показує конкретного місця розташування мінімального маркування.

** Даний пункт не застосовується до боєприпасів з восковими кулями

Таблиця 3

Маркування боєприпасів калібром менше 20 мм

Тип боєприпасу	Схематичне зображення*	Примітка
Загального призначення (BALL)		Без маркування
Трасуючі (TRACER)		Червоний
Бронебійні (ARMOUR PIERCING)		Чорний
Бронебійно-запалювальні (ARMOUR PIERCING INCENDIARY)		Сріблястий
Запалювальні (INCENDIARY)		Синій
Пристрілювальні (OBSERVING)		Жовтий
Гвинтівкова граната (RIFLE GRENADE)		Маркується з використанням національних норм
Холості (BLANK)		Холості
Учбові (DUMMY)		З отвором
		Із канальцями

* Показані конфігурації для учбових і холостих боєприпасів не затверджені НАТО — вони наводяться лише для ознайомлення.

**III. МАРКУВАННЯ
БОЄПРИПАСІВ КАЛІБРОМ
20 ММ І БІЛЬШЕ**

❖ **Загальна інформація**

У даному розділі описано та показано схематично маркування боєприпасів (снаряди, міни, боєголовки) калібром 20 мм і більше.

Відповідна інформація наведені у **таблиці 4**.

❖ **Мінімальне маркування**

Мінімальне маркування детально описано в розділі I **таблиця 2**.

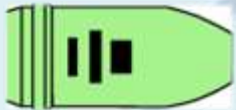
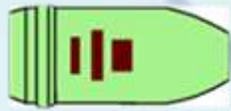

❖ **Гранати, міни та підривні заряди**

Маркування/кольорове кодування гранат, мін і підривних зарядів відповідає принципам, описаним у **таблиці 4** для снарядів і боєголовок. Наприклад, основний колір корпусу фугасної гранати або міни та ідентифікаційне маркування буде таким, як це показано в **таблиці 4** для фугасного снаряда. За таким же принципом відповідності наноситься маркування/кольорове кодування димових, запалювальних, хімічних і бойових гранат, мін або підривних зарядів.

На підривні заряди кольорове кодування наноситься якщо вони розміщені в корпусі (тарі) з металу, пластику чи ДВП. Оскільки підривні заряди за замовчуванням містять велику кількість бризантної вибухової речовини, до них застосовується маркування/кольорове кодування, яке використовується для фугасних снарядів.

Таблиця 4

Маркування боєприпасів калібром 20 мм і більше

Тип боєприпасу	Схематичне зображення	Країни, де застосовується	Примітка
ФУГАСНІ (HIGH EXPLOSIVE)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Греція, Італія, Туреччина, Люксембург, Норвегія, Велика Британія, США	Розривні (BURSTING)
ДИМОВІ (SMOKE)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Норвегія, Італія, Велика Британія	Білий фосфор (WHITE PHOSPHORUS)
		Бельгія, Канада, Франція, Німеччина, Італія, США Норвегія,	Без білого фосфору й кольорового ефекту, без розривного заряду або з малопотужним вишибним зарядом (NON-WP AND COLOURED, WITHOUT CHARGE OR WITH LOW EXPLOSIVE EXPELLING CHARGE)
		Данія, Франція, Нідерланди, Норвегія, Велика Британія	Без білого фосфору і кольорового ефекту, із малопотужним вишибним зарядом (NON-WP AND COLOURED, WITH LOW EXPLOSIVE CHARGE)
		Канада, Франція, Німеччина, Велика Британія	Без білого фосфору і кольорового ефекту, із фугасним розривним зарядом (NON-WP AND COLOURED, WITH HIGH EXPLOSIVE BURSTER)
БОЄПРИПАСИ ПРОТИДІЇ (COUNTERMEASURE)		Бельгія, Канада, Данія, Норвегія, США	Відбивання радіолокаційних сигналів, агітаційні, тощо (LEAFLET, RADAR ECHO, ETC)

Продовження таблиці 4

Тип боєприпасу	Схематичне зображення	Країни, де застосовується	Примітка
БРОНЕБІЙНІ (ARMOUR DEFEATING)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди, США, Норвегія, Туреччина, Велика Британія	Бронейний підкаліберний, з піддоном, що відокремлюється/ Бронейний підкаліберний оперений снаряд із відокремлюваним піддоном (SHOT - ARMOUR PIERCING DISCARDING SABOT/ARMOUR PIERCING FIN STABILIZED DISCARDING SABOT)
		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди, США, Норвегія Велика Британія	Протитанковий кумулятивний/ бронейно-фугасний з або без балістичного наконечника (HIGH EXPLOSIVE ANTI-TANK/ARMOUR PIERCING WITH OR WITHOUT CAP, WITH HIGH EXPLOSIVE)
		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Норвегія, США, Німеччина, Нідерланди, Велика Британія	Фугасно-бронейний снаряд зі змінюючою головною частиною та пластичною (пластифікованою) вибуховою речовиною (HIGH EXPLOSIVE PLASTIC/ HIGH EXPLOSIVE SQUASH HEAD)
ЗАПАЛЮВАЛЬНІ (INCENDIARY)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Норвегія, Німеччина, США, Велика Британія	

Продовження таблиці 4

Тип боєприпасу	Схематичне зображення	Країни, де застосовується	Примітка
ОСВІТЛЮВАЛЬНІ (ILLUMINATING)		Бельгія, Канада, Данія, Нідерланди, Німеччина (упаковані) Норвегія, Туреччина, Велика Британія, США	Освітлювальні снаряди, реактивні освітлювальні (з парашутами) патрони, тощо (FLARE, PARACHUTE FLARE, ETC)
		Канада, Данія, Франція, Німеччина, США, Італія, Нідерланди	
ХІМІЧНІ* (CHEMICAL)		Бельгія, Нідерланди, Велика Британія, США, Канада	Речовина для боротьби з масовими заворушеннями (RIOT CONTROL AGENT)
		США	Речовина для боротьби з масовими заворушеннями з фугасним розривним зарядом (RIOT CONTROL AGENT WITH HIGH EXPLOSIVE BURSTER)
		Велика Британія, США	Отруйна речовина, яка тимчасово виводить живу силу з ладу (INCAPACITATING AGENT)
		США	Отруйна речовина, яка тимчасово виводить живу силу з ладу з фугасним розривним зарядом (INCAPACITATING AGENT WITH HIGH EXPLOSIVE BURSTER)
		Велика Британія, США	Токсична хімічна речовина (TOXIC CHEMICAL AGENT)

* 1. Хімічні боєприпаси ніколи не фарбуються в камуфляжні кольори.

2. Якщо є змога, знак хімічного наповнювача має бути проштампований на металі, вигравіруваний або вибитий на корпусі боєприпасів символами висотою 12 мм або більше.

Продовження таблиці 4

Тип боєприпасу	Схематичне зображення	Країни, де застосовується	Примітка
ХІМІЧНІ* (CHEMICAL)		США	Токсична хімічна речовина з фугасним розривним зарядом (TOXIC CHEMICAL AGENT WITH HIGH EXPLOSIVE BURSTER)
		Велика Британія, США	Бінарна токсична хімічна речовина (TOXIC BINARY CHEMICAL AGENT)
		США	Бінарна токсична хімічна речовина з фугасним розривним зарядом (TOXIC BINARY CHEMICAL AGENT WITH HIGH EXPLOSIVE BURSTER)
ПРАКТИЧНІ (PRACTICE)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Греція, США, Італія, Нідерланди, Туреччина, Норвегія, Великобританія	Інертні або практичні постріли (INERT LOADED OR PRACTICE SHOT)
		Франція, Німеччина, Італія, Велика Британія, Норвегія, Нідерланди	ІЗ ФУГАСНИМ КОМПОНЕНТОМ (КОМПОНЕНТАМИ) (WITH HIGH EXPLOSIVE COMPONENT(S))
		Данія, Італія, Франція, Німеччина, Норвегія, Греція, Велика Британія	ІЗ МАЛОПОТУЖНИМ ВИБУХОВИМ КОМПОНЕНТОМ (КОМПОНЕНТАМИ) (WITH LOW EXPLOSIVE COMPONENT(S))

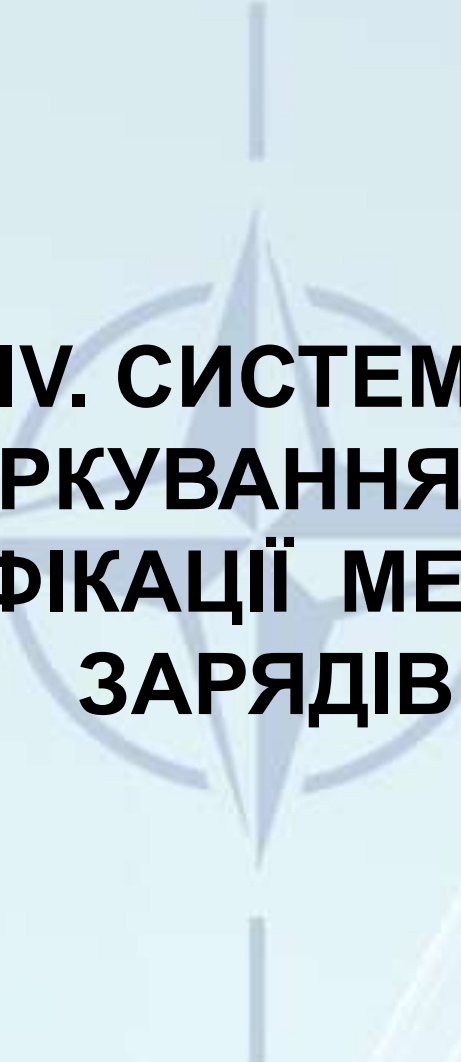
* 1. Хімічні боєприпаси ніколи не фарбуються в камуфляжні кольори.

2. Якщо є змога, знак хімічного наповнювача має бути проштампований на металі, вигравіруваний або вибитий на корпусі боєприпасів символами висотою 12 мм або більше.

Продовження таблиці 4

Тип боєприпасу	Схематичне зображення	Країни, де застосовується	Примітка
КАРТЕЧНІ (CANISTER)		Канада, Франція, Німеччина, Велика Британія	БЕЗ ВМІСТУ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН (WITHOUT EXPLOSIVE CONTENT)
ПОРОХОВИЙ ЗАРЯД (PROPELLANT)		Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди, Норвегія, США, Велика Британія	Пороховий заряд (PROPELLANT)

**IV. СИСТЕМА
МАРКУВАННЯ ДЛЯ
ІДЕНТИФІКАЦІЇ МЕТАЛЬНИХ
ЗАРЯДІВ**

❖ Загальна інформація

У даному розділі описано маркування гільзових і безгільзових металевих зарядів для бойових, практичних, холостих і розрядних боєприпасів, включно з основним та додатковими зарядами для мінометних пострілів.

Позначення та маркування не мають включати всю інформацію щодо методу obturaції (наприклад, заряджання з казенної частини заряджання (Breech Loading - BL), унітарні постріли (Quick Firing - FR), постріли до безвідкатних гармат (Recoilless - RCL) тощо), якщо тільки це не вважається необхідним для ідентифікації.

❖ Методи Ідентифікації

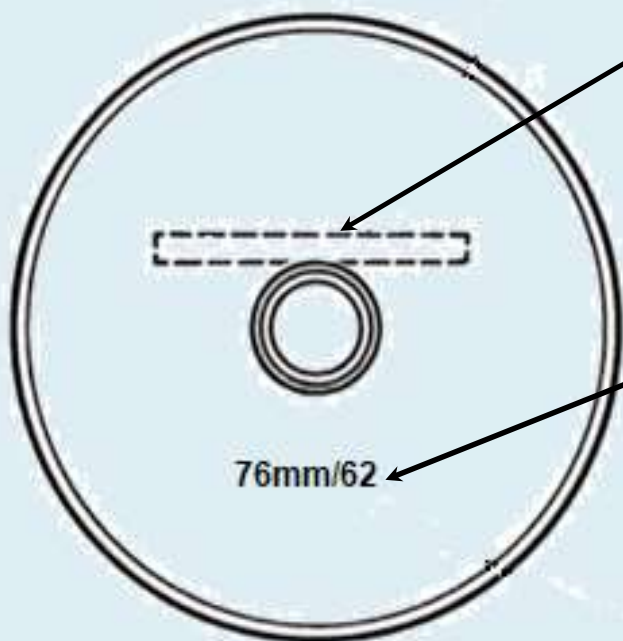
Гільзові або безгільзові металеві заряди можуть ідентифікуватися маркуванням чи кольорами для позначення особливих характеристик. Хоча для ідентифікування металевих зарядів публікація AOP-2 прямо не передбачає використання кольорів, які застосовуються для ідентифікування боєприпасів, кольори, які застосовуються не повинні суперечити, а за можливості повинні відповідати AOP-2. Також необхідно дотримуватися вимог щодо мінімального маркування, передбачених AOP-2.

❖ Постійне маркування гільзових металевих зарядів

На бойових, практичних, холостих і розрядних пострілах калібром понад 30 мм або металевих зарядах до них має бути проштамповане чи вигравіроване на гільзі в зазначеному* місці маркування, яке містить таку інформацію:

* Конструкція деяких гільз не дозволяє нанесення такої інформації на основу. У такому разі відповідні дані мають бути нанесені в іншому місці корпусу.

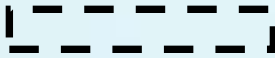
- **калібр** та, якщо застосовувано, **призначення й марка** або номер моделі боєприпасу;
- **ініціали або монограма** виробника;
- **рік** виробництва;
- номер **партії** порожньої гільзи;
- слово **"BLANK"** ("**Холостий**") або **"CLEARING"** ("**Розрядний**") (наноситься на корпус через трафарет, якщо цей корпус був спеціально виготовлений для стрільби виключно такими зарядами).

НОМЕР ПАРТІЇ (включно з монограмою виробника та роком виробництва, які також можуть наноситися окремо)

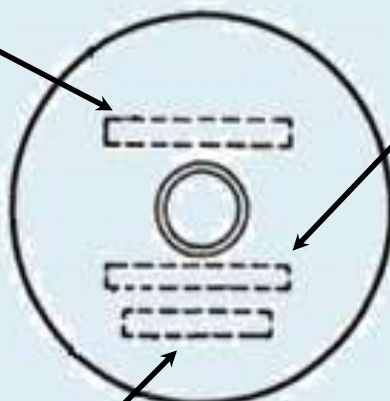
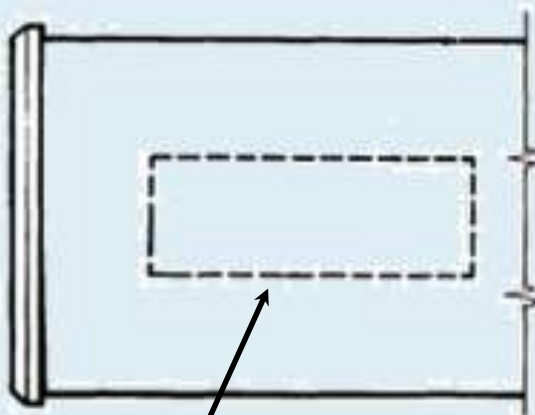
КАЛІБР (обмежень щодо розміру літер і цифр немає, але вони повинні бути розбірливими)

МЕТОД НАНЕСЕННЯ ПОСТІЙНОГО МАРКУВАННЯ* НА ГІЛЬЗОВІ ПОСТРІЛИ

* Цей символ показано на ілюстраціях лише для схематичного позначення приблизного місця нанесення маркування і не наноситься на боєприпаси

МАРКА/НОМЕР **МОДЕЛІ**
спорядженої гільзи

НОМЕР **ПАРТІЇ** та
НОМІНАЛЬНА **ВАГА**
метального заряду

Альтернативне **місце**
нанесення маркування

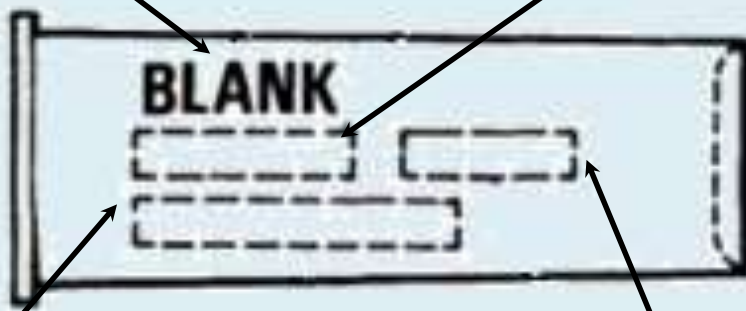
ШИФР метального заряду (або
взаємозамінність боєприпасу)

МІНІМАЛЬНЕ МАРКУВАННЯ* НА ОСНОВІ ГІЛЬЗИ

МАРКА або
НОМЕР **МОДЕЛІ**

НАПИС "BLANK"
або "CLEARING"

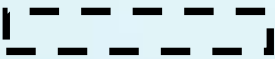
НОМІНАЛЬНА **ВАГА**
метального заряду

НОМЕР **ПАРТІЇ**
метального
заряду

ШИФР метального заряду
(або взаємозамінність
боєприпасу)

МАРКУВАННЯ* ХОЛОСТИХ І РОЗРЯДНИХ ЗАРЯДІВ

* Цей символ показано на ілюстраціях лише для схематичного позначення приблизного місця нанесення маркування, та не наноситься на боєприпаси

❖ Колір маркування

- ❖ **Основний колір корпусу** та інші ідентифікаційні кольори для гільзових металевих зарядів (окрім боєприпасів калібром 20 і 30 мм) потрібно залишати в природному кольорі або кольорі захисного покриття матеріалу із якого вони виготовлені. Якщо корпус виготовлений із пластику, або він є горючим, його колір не має суперечити кольорам кодування, передбаченим в **таблиці 1 розділу I**. Повністю зібрані металеві заряди, що містять капсуль-запалювач/запалювач, мають бути промарковані у відповідний спосіб. Крім того, вони можуть мати смуги (вставки) коричневого кольору, що вказують на вміст малопотужної вибухової речовини.
- ❖ **Картузні заряди (пучки перемінних металевих зарядів, пучки додаткових зарядів)** до пострілів роздільно-гільзового, напівроздільного зарядження потрібно маркувати загальним коричневим кольором мішечку або коричневими смугами (вставками).
- ❖ **Запалювачі** до металевих зарядів також мають ідентифікуватися за основним кольором матеріалу мішку, що відповідає їхньому вмісту (наприклад, позначатися коричневим кольором мішечку або коричневими смугами (вставками)). Номер заряду чи його назву (наприклад, «SUPER») потрібно наносити на заряд чорним кольором.

❖ **Спеціальне маркування**

Там, де це застосовано, може використовуватися спеціальне кольорове ідентифікаційне маркування.

- ❖ **Країни можуть використовувати різні кольори** для позначення різних типів картузних зарядів, які використовуються на одному й тому ж озброєнні, для полегшення їх ідентифікації. Кольори такого маркування не мають суперечити кольорам кодування, передбаченим у **таблиці 1 розділу I**.
- ❖ **Картузи (пучки) для металевих зарядів картузного (роздільно-гільзового) зарядження** до пострілів калібром 150 мм і вище можуть маркуватися навколишньої смугою для позначення кінця запалювача заряду, або на картузі може наноситися маркування **"IGNITER END" ("КІНЕЦЬ ЗАПАЛЮВАЧА")** або **"PRIMER END" ("КІНЕЦЬ КАПСЮЛЯ-ЗАПАЛЮВАЧА")**. Кольори смуги не мають суперечити кольорам кодування, передбаченим у **таблиці 1 розділу I**.
- ❖ **Основа гільз боєприпасів унітарного зарядження** з неконтактними підривачами може маркуватися смугою відповідно до кольору неконтактного підривача. Це маркування має розташовуватися якомога ближче до інформації про партію снаряду й металевих заряду.
- ❖ **Зазвичай, для нанесення кольорів** та ідентифікаційного маркування на гільзах унітарних пострілів, для позначення типу снаряда, чи типу неконтактного підривача використовується не фарба, а чорнило.

- ❖ На унітарних боєприпасах, боєприпасах картузного, роздільно-гільзового та напівроздільного заряджання, а також на картузах (пучках) для позначення спеціальних характеристик металюного заряду може зазначатися така інформація:

МАРКУВАННЯ	ЗНАЧЕННЯ	
SUPER	Super charge	Посилений заряд
REDUCED	Reduced charge	Зменшений заряд
CLEARING	Clearing charge	Розрядний заряд
BLANK	Blank charge	Холостий заряд

❖ **Загальні вказівки щодо маркування**

Маркування має бути виконано в чорному кольорі, незалежно від місця його нанесення — на металеві гільзи чи на тканину картузних зарядів (місце нанесення маркування описано в розділі **Постійне маркування гільзових металюних зарядів**) Якщо конструкція гільзи не дає змоги розмістити маркування на основі, інформація наноситься збоку гільзи. Типи зарядів та інформація, що наноситься на кожному типі пострілів, представлені нижче.

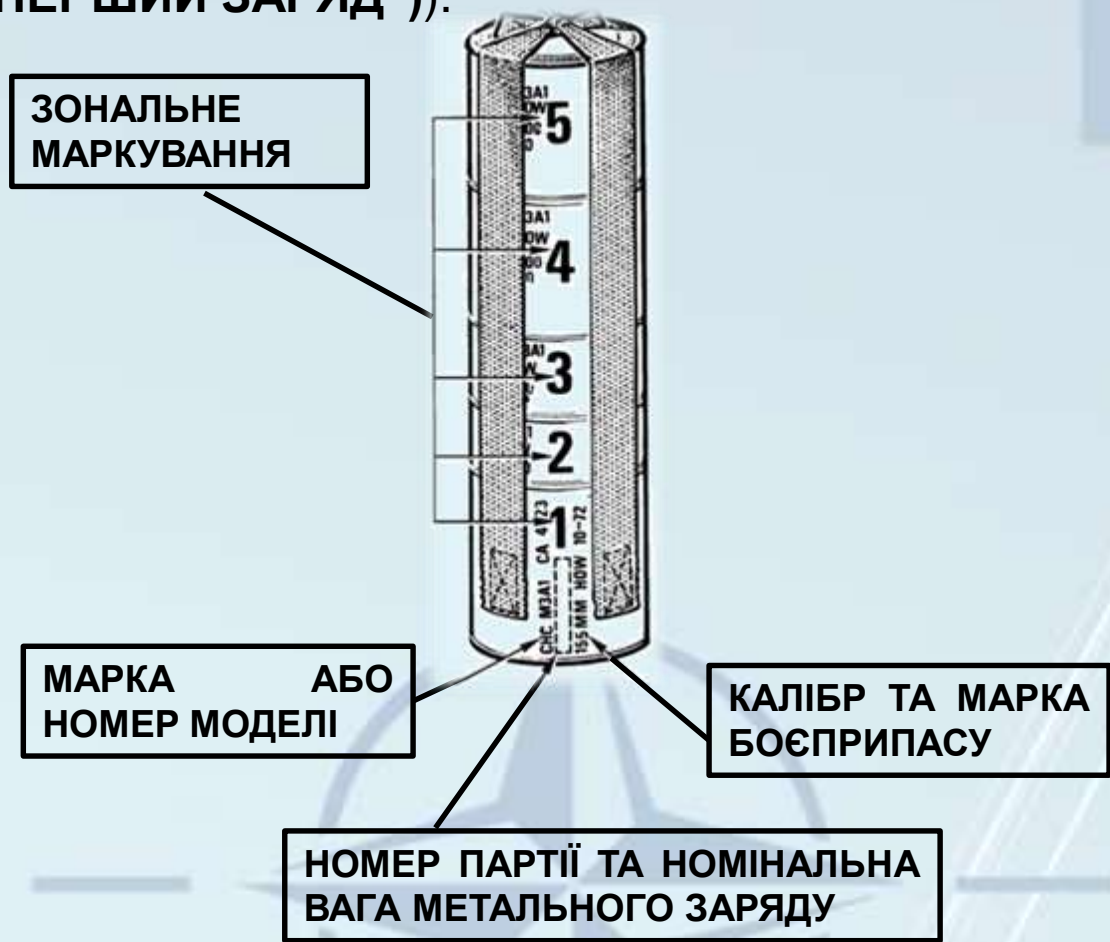
❖ **Металюні заряди до унітарних пострілів та пострілів напівроздільного заряджання:**

- марка/номер моделі спорядженої гільзи (зазвичай наноситься на основі корпусу над маркуванням із зазначенням типу заряду);
- шифр заряду або його взаємозамінність між боєприпасами (якщо застосовувано);
- номер(-и) партії металюного заряду;

- номінальна вага заряду;
 - ініціали або монограма виробника (якщо вони не включені в номер партії);
 - дата (місяць і рік) спорядження заряду (якщо вони не включені в номер партії).
- ❖ **Метальні заряди до пострілів роздільно-гільзового та/або картузного заряджання:**
- калібр та, якщо застосовується, призначення та марка або номер моделі боєприпасу;
 - марка, номер моделі або номер частини спорядженого заряду;
 - шифр заряду або його взаємозамінність між боєприпасами (якщо застосовувано);
 - номер(-и) партії метального заряду (включаючи монограму виробника та дату спорядження);
 - номінальна вага заряду.
- ❖ **Безгільзові метальні заряди роздільного заряджання.** Метальні заряди цього типу зазвичай містяться в тканинних мішках, для яких стандартними методами маркування є використання трафарету й друкування. Маркування необхідно наносити чорним кольором. За потреби може використовуватися спеціальний колір, але він не має суперечити вимогам до кольорів кодування, передбаченим у таблиці 1 розділу I. Інформація, що наноситься на такому типі зарядів:
- калібр та, якщо застосовувано, призначення та марка або номер моделі боєприпасу;
 - марка або номер моделі спорядженого заряду та, якщо застосовувано, інформація про запалювач;
 - шифр заряду або його взаємозамінність між боєприпасами (якщо застосовувано);
 - номер(-и) партії метального заряду (включаючи монограму виробника та дату спорядження).

- номінальна вага заряду;
- номер заряду (наприклад, ("ПЕРШИЙ ЗАРЯД")).

"CHARGE ONE"

ТИПОВЕ МАРКУВАННЯ* БЕЗГІЛЬЗОВИХ МЕТАЛЬНИХ ЗАРЯДІВ РОЗДІЛЬНОГО ЗАРЯДЖАННЯ

* Цей символ показано на ілюстраціях лише для схематичного позначення приблизного місця нанесення маркування та не наноситься на боєприпаси

❖ Особливі вказівки

- ❖ Якщо повний заряд складається з основного або головного заряду **"CHARGE ONE"** ("ПЕРШИЙ ЗАРЯД") та додаткового **"CHARGE TWO"** ("ДРУГИЙ ЗАРЯД"), після з'єднання цих зарядів між собою перед використанням, видимим і в належний спосіб вирівняним, повинно залишатися лише маркування **"CHARGE TWO"**. Це забезпечується завдяки нанесенню маркування **"CHARGE ONE"** на торці основного заряду, до якого надалі прикладається додатковий.
- ❖ Якщо додаткові заряди мають різну вагу, потрібно застосовувати систему цифрового маркування (проілюстровано в розділі **Загальні вказівки щодо маркування/Безгільзові металеві заряди роздільного заряджання**). Якщо деякі додаткові заряди є ідентичними, необхідно застосовувати систему алфавітного маркування. Це маркування треба розміщувати на видному місці, на боці заряду. Якщо всі додаткові заряди є однаковими, зональне маркування не вимагається. Усе зональне маркування має бути добре видимим після збирання заряду.
- ❖ Інше маркування, що може вимагатися для безгільзових зарядів роздільного заряджання:
 - слово "SUPER", яке вказує на посилений заряд;
 - слово "REAR" на калібрі 150 мм і вище, яке вказує на нижню частину заряду;
 - попередження "NOT TO BE FIRED SEPARATELY" ("НЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ОКРЕМО") має розміщуватися на торці та боковій частині додаткового заряду (на кріпильній смузі), якщо він використовується лише з основним зарядом.

- ❖ На зовнішньому тканинному диску всіх тканинних запалювачів чорним кольором зазначається така інформація:
 - тип наповнювача, наприклад **"BLACK POWDER" (Димний порох)** або **CLEAN BURNING IGNITION (CBI) POWDER (Порох чистого горіння для запалювачів)**;
 - літера, що позначає тип запалювача або число, яке позначає його тип та/або масу наповнювача;
 - ініціали або монограма виробника (та/або номер партії);
 - калібр.
- ❖ **На холостих або розрядних** пострілах на видному місці чорним кольором наноситься слово «BLANK» або «CLEARING» відповідно (штампуванням або гравіруванням), на основі та бічній стороні гільзи Крім того, використовується таке маркування:
 - Основа гільзи:
 - ✓ позначення, марка або номер моделі.
 - Бічна сторона гільзи:
 - ✓ номінальна вага заряду;
 - ✓ шифр заряду або його взаємозамінність між боєприпасами (якщо застосовувано);
 - ✓ номер партії металюного заряду.(місце нанесення маркування описано в розділі «Постійне маркування гільзових металюних зарядів»).
- ❖ **Металюні заряди до мінометних пострілів** повинні бути промарковані (на бічній стороні корпусу основною заряду та на додаткових пучках) в такий спосіб:
 - калібр і марка міномета;
 - номінальна вага заряду;
 - номер партії спорядженого заряду.
 - шифр заряду або його взаємозамінність між боєприпасами.

АЛЬТЕРНАТИВНЕ
МІСЦЕ НАНЕСЕННЯ
МАРКУВАННЯ

КАЛІБР І МАРКА
МІНОМЕТУ

МАРКА АБО
НОМЕР МОДЕЛІ
СПОРЯДЖЕНОГО
ЗАРЯДУ

НОМІНАЛЬНА
ВАГА ЗАРЯДУ

ШИФР ЗАРЯДУ
АБО ЙОГО
ВЗАЄМОЗАМІННІ
СТЬ МІЖ
БОЄПРИПАСАМИ
ТА НОМЕР ПАРТІЇ

КАЛІБР І МАРКА
МІНОМЕТУ

МАРКА АБО
НОМЕР МОДЕЛІ
СПОРЯДЖЕНОГО
ЗАРЯДУ

ШИФР ЗАРЯДУ
ТА НОМЕР ПАРТІЇ

НОМІНАЛЬНА
ВАГА ЗАРЯДУ

НОМЕР ПАРТІЇ

МАРКУВАННЯ* ОСНОВНОГО МЕТАЛЬНОГО ЗАРЯДУ ТА ДОДАТКОВИХ ПУЧКІВ МІНОМЕТНИХ ПОСТРІЛІВ

Через невеликий розмір деяких мінометних пострілів не завжди є можливість нанести маркування в установленому порядку. Проте необхідно докласти максимум зусиль для нанесення необхідних даних у такий спосіб, щоби вони були розбірливими. Саме тому там, де використовуються перемінні заряди, застосовується правила зонального маркування (описаного вище), яке буде видимим після збирання заряду (або зарядів).

* 1.Цей символ показано на ілюстраціях лише для схематичного позначення приблизного місця нанесення маркування і не наноситься на боєприпаси;

2. Маркування на основному металевому заряді наноситься чорним кольором, на додаткових пучках – коричневим.

**V. МАРКУВАННЯ
УПАКОВКИ БОЄПРИПАСІВ**

На додаток до вимог мінімального маркування боєприпасів, визначених у розділі I, у цьому розділі докладно описане мінімальне маркування, яке збройні сили НАТО погодились використовувати для ідентифікації вмісту всіх упаковок боєприпасів. Особливості маркування упаковки боєприпасів калібром менше 20 мм докладно описане в окремому підрозділі

❖ **Визначення упаковки боєприпасів:**

- внутрішня — упаковка, яка безпосередньо містить боєприпаси;
- зовнішня — стандартна упаковка, яка використовується для перевезення та зберігання боєприпасів;
- проміжна — будь яка упаковка між внутрішньою та зовнішньою.

❖ **Загальний колір упаковки**

Основний колір упаковки обирається на розсуд органів державної влади.

❖ **Загальні правила маркування упаковки**

❖ **Кольорове кодування упаковки***

Кольорове кодування зовнішньої упаковки, що використовуються для перевезення боєприпасів, не є обов'язковим. Проте, якщо ця зовнішня упаковка має кольорове кодування, використовувані кольори мають відповідати кольоровому коду, передбаченому публікацією AOP-2, і наноситися в такий спосіб:

- на прямокутній упаковці у форматі вертикальних або горизонтальних смуг на двох діагонально протилежних сторонах;
- на циліндричній упаковці в форматі щонайменше однієї кільцевої смуги. Ця смуга може наноситися на клейку

* Якщо снаряд і заряд до нього розташовуються в одній упаковці, використовується тільки колір кодування для снаряда.

стрічку, яка використовується для герметизації упаковки.

❖ **Колір маркування**

Колір маркування, окрім згаданих вище смуг і стрічок, обирається на розсуд органів державної влади.

❖ **Мінімальне маркування та символи, що наносяться на упаковку***

Описане нижче мінімальне маркування наноситься принаймні на зовнішню упаковку, а також на упаковку, яка використовується для транспортування в польових умовах як зовнішня упаковка:

- **Кількість боєприпасів.** Позначається цифрами, якщо боєприпасів більше одного.
- **Ідентифікація боєприпасів,** включно з позначенням моделі. Скорочення дозволено використовувати за наявності обмеженого місця для нанесення маркування.
- **Номер партії або серії.** Номер партії або серії комплектного пострілу має бути підкреслений на зовнішній упаковці. Інше маркування не підкреслюється.
- **Маркувальний знак НАТО.** Використовується, коли боєприпаси виготовляються відповідно до вимог, визначених в Угоді про стандартизацію НАТО**
- **Символ зони маси.** Якщо вимагається нанесення символу зони маси, вона позначається одним або кількома суцільними квадратами.
- **Символи температури.** Як для зберігання, так і для використання** .

* За вимоги маркування виконується відповідно до Рекомендацій щодо перевезення небезпечних вантажів, прийнятих ООН. Місце, обране для нанесення маркування, має забезпечувати його гарну видимість під час транспортування та зберігання вантажів.

** Описано у розділі I. **Використання кольорів, символів і знаків.**

- **Об'єм і маса.** Маркування має відповідати національним нормам.
- **Індикація трасувальних боєприпасів.** Упаковка з трасувальними боєприпасами маркується символом "Т", що наноситься на видному місці в одній або кількох точках. Крім того, у номенклатурі типу боєприпасу може використовуватися символ "Т" через дефіс після основного позначення, наприклад "CARTRIDGE,105 mm, HEAT-T« (Постріл, 105 мм, Протитанковий-кумулятивний-трасуючий).
- **Інвентарний номер НАТО.** Описано в Угодах про стандартизацію НАТО STANAG 3150 і 3151.
- **Символ взаємозамінності НАТО*.** Символ має розміщуватися на упаковках боєприпасів, для яких він передбачений. Місце його розташування повинно зазначатися в кожній окремій Угоді, що стандартизує боєприпаси та визначає їхню взаємозамінність.
- **Інформаційне маркування електричних вибухових пристроїв (Electro-Explosive Device – EED).** Маркування має відповідати національним нормам.
- **Серійний номер ООН (UN SERNO).** Надає інформацію про характер вмісту боєприпасів і вказує на необхідний спосіб їхнього пакування.
- **Етикетка міжнародної класифікації чинників небезпеки.** Ця етикетка містить інформацію про небезпеку, пов'язану із вмістом упаковки. Також вона надає інформацію про сумісність відповідних боєприпасів.

* Описаний у розділі I. Використання кольорів, символів і знаків.

* Описаний у розділі I. Використання кольорів, символів і знаків.

- **Транспортне найменування.** Повинно відповідати інформації наведеній у Рекомендаціях ООН щодо перевезення небезпечних вантажів ("Помаранчева книга") і міжнародного законодавства.

- **Етикетка супутнього ризику.**

Містить інформацію про будь-які важливі супутні ризики, які можуть бути пов'язані із вмістом упаковки.

- **Напрямок головної частини.** З огляду на практичні аспекти зберігання та пожежної безпеки упаковка ракет і реактивних снарядів маркується словами "**NOSE END**" ("**КІНЕЦЬ НОСОВОЇ ЧАСТИНИ**"), "**PROJ END**" ("**КІНЕЦЬ СНАРЯДУ**") або "**HEAD END**" ("**КІНЕЦЬ БОЄГОЛОВКИ**") на зовнішній поверхні упаковки (тубусу, контейнеру, тощо) або для них використовується стрілка, яка позначає (виключно) напрямок головної частини.

❖ **Маркування упаковки боєприпасів калібром менше 20 мм (Мінімальне маркування та символи, що наносяться на упаковку)***

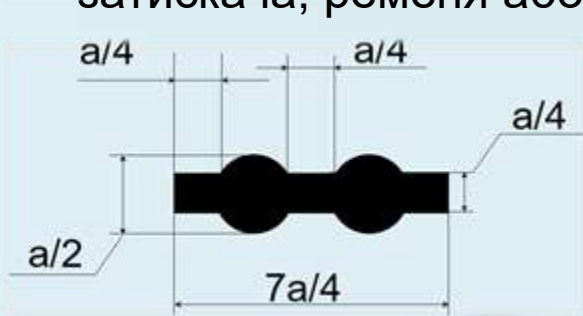
❖ **На всіх (зовнішній, внутрішній, проміжній) упаковках повинно бути нанесене наступне маркування й символи:**

- **Кількість боєприпасів.** Позначається цифрами.
- **Калібр боєприпасів.** Позначається літерами та цифрами.

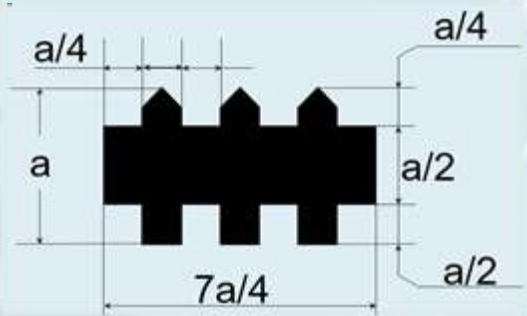
* За вимоги маркування виконується відповідно до Рекомендацій щодо перевезення небезпечних вантажів, прийнятих ООН. Місце, обране для нанесення маркування, має забезпечувати його гарну видимість під час транспортування та зберігання вантажів.

** Якщо потрібно нанесення додаткових відміток, це робиться на розсуд національних органів влади, але за умови, що їх не можна помилково прийняти за ті, що вже визначені у публікації АОР-2

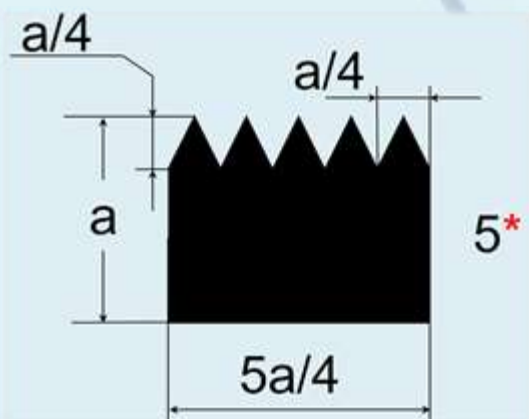
- **Тип кулі.** Тип кулі позначається відповідним символом (описано у розділі II. **Маркування боєприпасів калібром менше 20 мм**). Якщо упаковка містить кулі різного типу, для позначення їхнього розташування в ній використовуються відповідні символи.
- **Спосіб розташування патронів в упаковці.** Спосіб розташування патронів в упаковці позначається відповідним символом (насіпом або в картонній упаковці – без відповідного символу). За потреби також вказується модель пристрою заряджання, затискача, ремня або ланки.

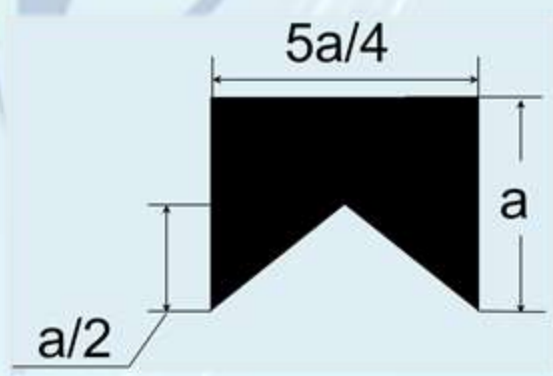
У ЛАНКАХ
(LINKED)

У СТРИЧКАХ
(BELTED)

В ОБОЙМАХ АБО
МАГАЗИНАХ
(CLIP OR CHARGER)

У ПАТРОНТАШАХ
(BANDOLIER)

* Цифра, розміщена біля символу, вказує на кількість патронів в обоймі або магазині

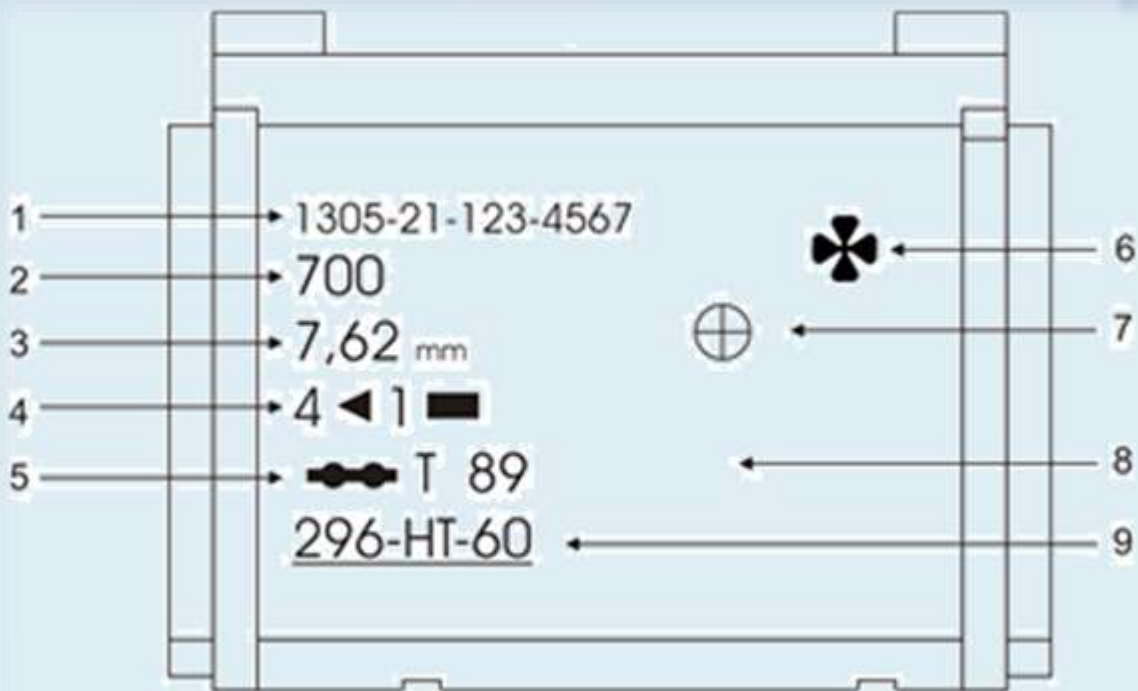
У ПАТРОНТАШАХ З ОБОЙМАМИ
(BANDOLIER CONTAINING CLIPS)

У ПАТРОНТАШАХ З
ПАТРОНАМИ В ЛАНКАХ
(BANDOLIER CONTAINING
LINKED ROUNDS)

- **Номер партії.** Номер партії має бути підкреслений на зовнішній упаковці. Інше маркування не підкреслюється.
- **Маркувальний знак НАТО.***
- ❖ **Маркування, символи та знаки** які вимагається наносити лише на зовнішню упаковку:
- **Об'єм і маса.** Маркування наноситься відповідно до національних вимог.
- **Номенклатурний номер НАТО (NATO Stock Number – NSN).** Описано в Угодах зі стандартизації STANAG 3150 і 3151.
- **Символ взаємозамінності НАТО.***
- **Серійний номер ООН (UN SERNO).** Надає інформацію про характер вмісту боєприпасів і вказує на необхідний спосіб їхнього пакування.
- **Етикетка міжнародної класифікації чинників небезпеки.** Ця етикетка містить інформацію про небезпеку, пов'язану із вмістом упаковки. Також вона надає інформацію про сумісність відповідних боєприпасів.
- **Етикетка супутнього ризику.** Містить інформацію про будь-які важливі супутні ризики, які можуть бути пов'язані із вмістом упаковки.
- **Транспортне найменування.** Відповідно до "Помаранчевої книги" ООН.

* Описано у розділі I. Використання кольорів, символів і знаків.

ПРИКЛАД МІНІМАЛЬНОГО МАРКУВАННЯ* НА УПАКОВЦІ

1. Інвентарний номер НАТО
2. Кількість боєприпасів
3. Калібр боєприпасів
4. Символи, що позначають типи куль в упаковці;
5. Символ, що позначає спосіб розташування патронів в упаковці;
6. Символ взаємозамінності НАТО;
7. Маркувальний знак НАТО;
8. Модель ланки;
9. Номер партії, у який входять власне номер партії, ініціали виробника або ідентифікаційні літери, за якими його можна розпізнати, і дві останні цифри року виробництва чи пакування боєприпасів (вибір місця розміщення цієї інформації здійснюється відповідно до національних норм). Номер партії додатково підкреслюється.

* Наведене креслення є лише прикладом — воно не призначене для демонстрації конкретної послідовності нанесення символів, що входять у мінімальне маркування НАТО.